

Przedmiot prawa autorskiego –

utwór, który ustawa w art. 1 definiuje jako każdy przejaw działalności twórczej o indywidualnym charakterze niezależnie od wartości, przeznaczenia i sposobów wyrażania. Rodzaje utworów:

1) utwór zależny – jest to

opracowanie wolnego utworu, w szczególności tłumaczenie, adaptacja, przeróbka. Utwór zależny jest przedmiotem prawa autorskiego z tym, że rozporządzenie i korzystanie z autorskich praw majątkowych do utworu zależnego wymaga zgody twórcy utworu pierwotnego, chyba że prawa autorskie majątkowe do utworu pierwotnego wygasły.

2) utwór zbiorowy – zbiory, antologie, wybory, bazy danych spełniające cechy utworu są przedmiotem prawa autorskiego nawet jeżeli zawierają niechronione materiały o ile przyjęty w min dobór układ lub zestaw ma twórczy charakter bez uszczerbku dla praw wykorzystywanych utworów. **Nie stanowią pr.**

autorskiego: -akty normatywne lub ich urzędowe projekty, -urzędowe dokumenty, materiały, znaki, symbole, -opublikowane opisy patentowe lub ochronne, -proste informacje prasowe.

Przedmioty praw pokrewnych:

1) artystyczne wykonanie – każde artystyczne wykonanie utworu lub dzieła sztuki ludowej pozostaje pod ochroną niezależnie od jego wartości przeznaczenia i sposobu wyrażenia. Artystycznymi wykonaniami są w szczególności działania aktorów, recytatorów, dyrygentów, wokalistów, tancerzy i mimów oraz innych osób, które w sposób twórczy przyczyniły się do powstania wykonania.

2) Fonogram – fonogramem jest pierwsze utrwalenie warstwy dźwiękowej, wykonanie utworu albo innych zjawisk akustycznych.

3) Wideogram – wideogramem jest pierwsze utrwalenie sekwencji ruchomych obrazów z dźwiękiem lub bez, niezależnie od tego czy stanowiono utwór audiowizualny.

4) nadanie programu – nadaniem programu jest treść emisji nadawanej przez organizację radiową lub telewizyjną w danym okresie czasu.

5) pierwsze wydanie utworu,

którego czas ochrony praw autorskich już wygasł, a jego egzemplarze nie były jeszcze publicznie udostępniane

6) krytyczne lub naukowe

opracowanie utworu, które samo w sobie nie jest utworem

Pracownik w prawie autorskim:

1) Jeżeli ustawa lub umowa o pracę nie stanowi inaczej pracodawca, którego pracownik stworzył utwór w wyniku wykonywania obowiązków ze stosunku pracy nabył z chwilą przyjęcia utworu autorskie prawa majątkowe utworu w granicach wynikających z celu umowy o pracę.

Prawa autorskie osobiste:

Jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, autorskie prawa osobiste chronią nieograniczoną i niepodlegającą się zrzeczeniu lub zbyciu więź twórcy z utworem, a w szczególności prawo do:

-autorstwa utworu, - oznaczenia utworu swoim nazwiskiem lub pseudonimem, albo do udostępnienia go anonimowo, -nienaruszalności treści i formy utworu oraz jego rzetelnego wykorzystania, - decydowania o pierwszym udostępnianiu utworu publiczności, -nadzoru nad sposobem korzystania z utworu.

Prawa autorskie majątkowe:

Jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, twórcy przysługuje wyłącznie prawo do korzystania z utworu i rozporządzania utworem na wszystkich polach eksploatacji oraz do wynagrodzenia za korzystanie z utworu. Prawa autorskie majątkowe gasną z upływem 70 lat od śmierci twórcy utworu.

Dozwolony użytek chronionych utworów:

Art.24 zezwala na rozpowszechnianie programów do pewnej określonej grupy odbiorców. Art.25 jest skierowany do prasy i zezwala w określonym

zakresie na pewnego rodzaju przedrukii powielanie treści w inny sposób. Art.26 zezwala na przytaczanie fragmentów. Art.27 zezwala instytucją naukowym i oświatowym na korzystanie i rozpowszechnianie utworów w celach dydaktycznych (kopie). Art.28 zezwala bibliotekom na instytucjonalną działalność w zakresie udostępniania odbiorcom materiałów chronionych prawami autorskimi oraz w zakresie sporządzania kopii. Art.29 zezwala wszystkim, którzy tworzą we własnym zakresie na cytowanie.

Prawa autorskie są niezbywalne i mogą przechodzić na inne podmioty w drodze dziedziczenia po śmierci autora, jak również w drodze umów cywilno-prawnych zawieranych między żyjącymi. Dwa rodzaje umów:

1. umowa o przeniesienie prawa autorskiego

2. umowy licencyjne

Podstawową różnicą jest to, że w u.l. prawa aut. pozostają przy zbywcy, zaś nabywca uzyskuje zezwolenie na wykorzystanie utworu w ściśle określony sposób. W przypadku u.o przeniesienie pr. autorskich majątkowych nabywca nabywa całość praw w stosunku do utworu.

POLA EKSPLOATACJI

UTWORU: to pojęcie stosowane przez ustawodawcę w celu określenia sposobów

dysponowania majątkowymi prawami autorskimi. Pola eksploatacji:

1. w zakresie utrwalania i zwielokrotniania utworu

2. wytwarzania określonej techniki (drukarska, reprograficzna, zapisu magnetycznego oraz techniki cyfrowej)

3. w zakresie obrotu oryginałem albo egzemplarzami utworu są to wprowadzenie do obrotu, najem, użyczenie oryginału/egzemplarzy, publiczne wykonanie, wystawienie, wyświetlenie, odtwarzanie, nadawanie i reemitowanie, publiczne udostępnianie utworu tak aby każdy miał do niego dostęp w miejscu i czasie przez Sąd wybrany.